

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Rybářský slang profesní

Autorka práce: Petra Kubalová

Obor: český jazyk – občanská výchova

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Diplomová práce Petry Kubalové je zajímavým příspěvkem k poznávání (jiho)českého rybářského slangu jako svébytného subregistru lexikálního systému českého jazyka. Autorka sama upozorňuje na specifčnost své práce – na rozdíl od obvyklého průzkumu slangu zájmového, ona se soustředila na sběr a popis lexikálního materiálu slangu profesního – zaměstnanců dvou jihočeských rybářských firem (v Třeboni a v Táboře), do jejichž komunity má přístup díky příbuzeneckým svazkům. A navíc jihočeská rybářská komunikace si bezesporu zaslouží vzhledem k dlouhé tradici rybníkářství a rybářství v jižních Čechách soustavnější a zevrubnější pozornost.

Práce diplomantky je rozdělena do pěti rozsáhlejších kapitol. První z nich je nazvaná *Slang v české lingvistice* a autorka v ní věnuje pozornost deseti autorům a jejich pojetí slangu, které zpracovává v samostatných podkapitolách (nazvaných dle autora koncepce) – začíná od nejstarších prací (V. Ertl, F. Oberpfalcer-Jílek, P. Trost), pokračuje přes výrazné osobnosti slangistiky, lexikologie a stylistiky druhé poloviny dvacátého století (J. Chloupek, P. Hauser, J. V. Bečka, J. Hubáček) a končí současnými slangisty (J. Suk, Z. Hladká v *Příruční mluvnici češtiny* a A. Jaklová – která má velký význam právě pro poznávání jihočeských slangů, mj. rybářského sportovního). Jakýmsi závěrem je pokus o sumarizaci získaných poznatků a vymezení slangu, jak ho chápe autorka ve své práci, co pro ni činí slang slangem.

Druhá kapitola je věnována charakteristice slangu – jeho vlastnostem, které diplomantka demonstruje na svém vlastním sebraném materiálu a zkoumané skupině rybářů, sahá i do historie rybářství a rybářského slangu na základě prostudované literatury.

Třetí kapitola je věnována vzniku slangových pojmenování, jejich klasifikaci a zastoupení jednotlivých postupů (transpozičních i transformačních) tvoření slangizmů. Součástí kapitoly je i procentuální zastoupení jednotlivých slovních druhů a jednotlivých způsobů tvoření jednotek v získaném slangovém materiálu.

Čtvrtá kapitola se věnuje praktickým otázkám slangistiky – sběru a zpracování materiálu. Diplomantka jednak popisuje na základě prostudované literatury, jaké fáze má sběr materiálu pro slangový slovník, jeho příprava, sestavení a prezentace, jednak hovoří o svém

vlastním výzkumu – metodách, sběru a popisu, součástí je i koncepce jejího slangového slovníku.

Pátou kapitolu tvoří samotný slangový slovník, což je tedy nejpodstatnější výstup práce. Petra Kubalová v něm zpracovala čtyři sta sedmdesát devět hesel (jednoslovných i víceslovných) a jejich významů (některá z hesel jsou polysémní). Kromě toho u hesel, u nichž je to možné, uvádí, jakým onomaziologickým postupem lexémy vznikly, případně u přejímek z cizích jazyků etymologii.

Petra Kubalová ve své diplomové práci splnila stanovené cíle, přispěla k poznání dalšího úseku české slovní zásoby a vytvořila podklad pro případné publikování, resp. další zpracování slovníku (rybářského) slangu. Práci proto doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat:

rybářství - velmi dobře

Poznámky a připomínky:

1/ Na straně 22 došlo k chybě – diplomantka vydělila podle Hubáčka dva typy onomaziologických postupů, ale při jejich další klasifikaci užila dvakrát slovo *transpoziční*, místo *transpoziční* a *transformační*. Vzhledem k tomu, že se tato chyba objevila v celé práci jenom jednou, jde zjevně pouze o nepozornost.

2/ Na straně 70 došlo při popisu koncepce slovníku ke zdvojení informací – zřejmě k propojení dvou verzí práce.

3/ U některých hesel se diplomantce nepodařilo dodržet strukturu – v posledních oddílech jí téměř vymizela kurzíva, u hesla *očapí* není oddělen onomaziologický postup od výkladu, u hesla *kojác* není poznámka uvedena ve formě poznámky, význam slova *fišmajstr* je napřed vyložen pomocí synonym, pak teprve popisem, u hesel *vývar*, *vývařiště* není definice vhodně nastylizovaná.

Náměty k obhajobě:

1/ Protože česká slangistika je poměrně bohatá, diplomantka by měla odůvodnit svůj výběr deseti reprezentantů, jejichž koncepce popisovala v první části práce.

2/ Slovo *poštěvák* uvádí diplomantka jako příklad derivátu. Ve své podstatě to derivát je, ovšem v rybářském slangu předpokládám, že jde spíše o přenesení významu.

3/ Bylo by vhodné, aby diplomantka při přípravě své obhajoby pohovořila podrobněji o sběru materiálu, což bývá u slangistických výzkumů výrazně specifická etapa.